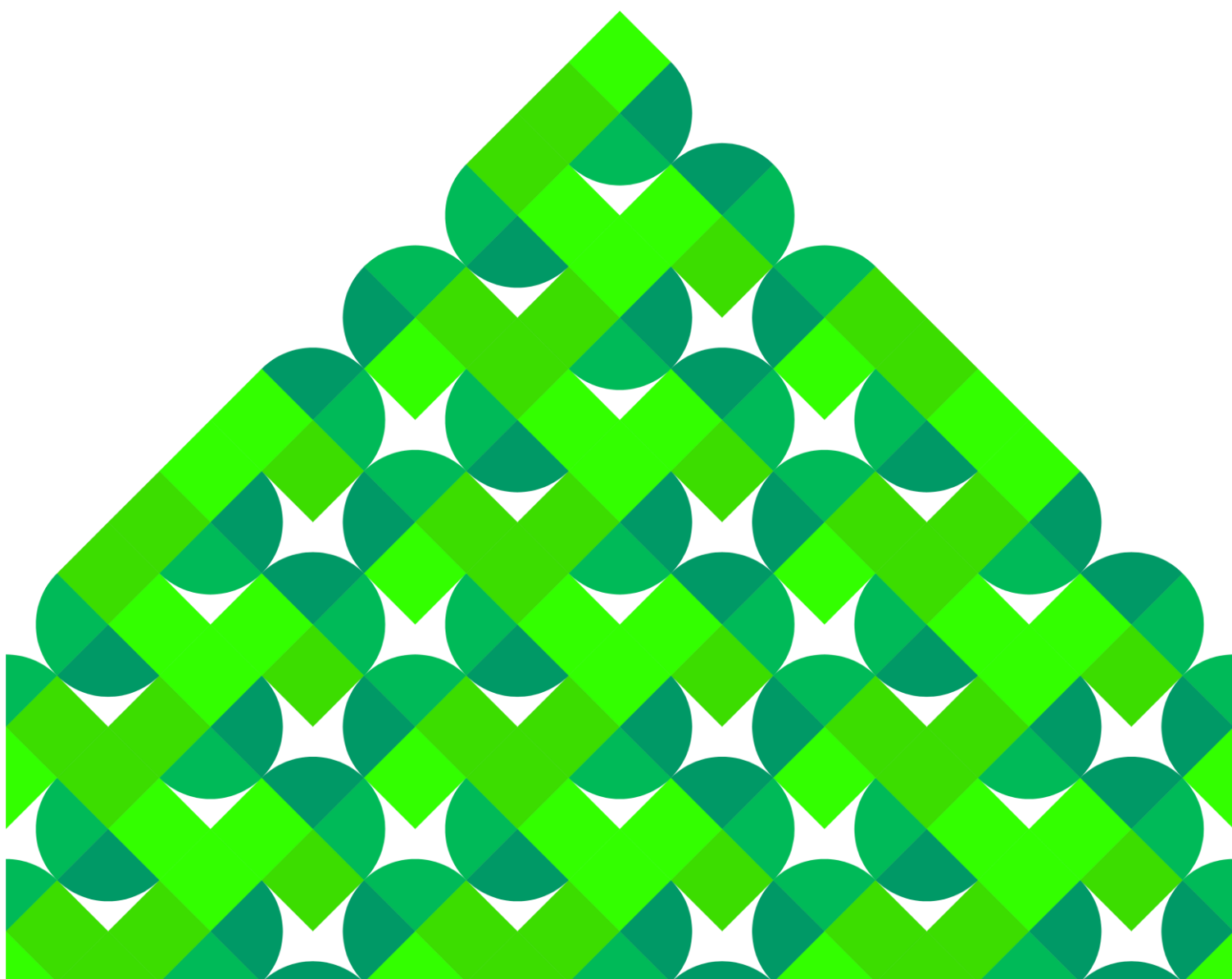

Redovisning av uppdraget att ta fram och sprida stödmaterial för att förebygga och motverka kriminalitet bland barn och unga med funktionsnedsättning

Myndigheten för delaktighet arbetar med att främja, guida och stödja samhällets aktörer att genomföra sina uppdrag utifrån hela befolkningens behov och förutsättningar.

Myndigheten för delaktighet, 2026.

Redovisning av uppdraget att ta fram och sprida stödmaterial för att förebygga och motverka kriminellt beteende bland barn och unga med funktionsnedsättning.

Nummer: 2026:12

ISBN: 978-91-990306-3-0

Publikationen finns att ladda ner från myndighetens webbplats www.mfd.se.

Alternativa format kan beställas från Myndigheten för delaktighet.

E-post: info@mfd.se

Telefon: 08-600 84 00

Förord

Rekryteringen av barn och unga till kriminella miljöer är en växande utmaning för samhället. Särskilt utsatta är barn och unga med vissa funktionsnedsättningar.

När de inte får tidigt och rätt anpassat stöd riskerar viktiga skyddsfaktorer – till exempel skola och fritid – att istället bli riskfaktorer. En skolmiljö som inte möter barnets behov kan leda till återkommande misslyckanden och öka sårbarheten för att dras in i destruktiva sammanhang. När tillgängliga och meningsfulla fritidsaktiviteter dessutom saknas förstärks utsattheten ytterligare.

Kriminella är snabba på att identifiera barn som känner sig annorlunda, missförstådda eller utanför. De lockar med gemenskap, pengar och bekräftelse.

I denna återrapportering beskriver Myndigheten för delaktighet (MFD) hur myndigheten har arbetat fram ett stödmaterial som ska stärka både yrkesverksamma och barn med funktionsnedsättning i att förstå riskerna och hantera dem. Stödmaterialen är ett steg i rätt riktning och kan användas direkt i verksamheter.

För att bryta utvecklingen är arbetet framåt avgörande. Det är först när vi ser barnens behov och agerar utifrån dem, som vi kan bryta rekryteringen till kriminalitet. Med rätt stöd, i rätt tid och i rätt miljö kan varje barn få möjlighet att växa, delta och känna tillhörighet.

För att nå resultat behöver funktionshindersperspektivet bli en självklar del av det brottsförebyggande arbetet. Fler aktörer behöver samverka och insatser anpassas efter barns olika förutsättningar.

Varje barn som fångas upp i tid är en vinst, för barnet och för samhället.

Liljeholmen i april 2026

Anders Kessling
Generaldirektör

Innehåll

1. Sammanfattning	5
2. Inledning	7
2.1. Om uppdraget.....	7
2.2. Tidigare arbete om att förebygga brott hos barn och unga med funktionsnedsättning	7
3. Genomförande.....	9
3.1. Mål för arbetet.....	9
3.2. Arbetsprocess.....	9
3.2.1. Behov av mer kunskap	9
3.2.2. Behov av att förstå barnens och ungdomarnas perspektiv	10
3.2.3. Samråd med civilsamhället och avgränsningar.....	12
3.2.4. Expertis genom referensgrupp	13
3.2.5. Myndighetssamverkan.....	14
4. Resultat	15
4.1. Stödmateriallets innehåll.....	15
4.1.1. Webbutbildning.....	15
4.1.2. Film och diskussionsmaterial till anpassad grundskola	16
4.2. Mer kunskap om kommuners behov av stöd	17
4.3. Spridningsinsatser	18
5. Reflektioner, slutsatser och förslag	20
5.1. Förbättra förutsättningarna för webbutbildningens genomslag	20
MFD:s förslag:.....	21
5.2. Behov av läromedel till anpassad gymnasieskola	21
MFD:s förslag:.....	22
5.3. Övriga reflektioner.....	22
5.4. Slutord	24
6. Referenser.....	25
6.1. Webbssidor.....	25

1. Sammanfattning

I maj 2025 fick Myndigheten för delaktighet (MFD) i uppdrag att ta fram och sprida stödmaterial om hur behov och förutsättningar för barn och unga med funktionsnedsättning kan integreras i brottsförebyggande arbete. Stödmaterialen skulle riktas till yrkesverksamma inom exempelvis socialtjänst, skola och polis. Uppdraget omfattade även att ta fram ett stödmaterial som ska användas av barn och unga med funktionsnedsättning som befinner sig i eller riskerar att hamna i kriminella miljöer.

Utifrån uppdraget har MFD tagit fram en webbutbildning som kan användas brett av olika professioner inom offentlig sektor. Webbutbildningen kan stärka kunskapen om den ökade risken för att barn och unga med vissa funktionsnedsättningar blir involverade i kriminalitet. Den kan också stärka förmågan att upptäcka risker och agera tidigt när ett barn uppvisar tecken på normbrytande beteende.

Webbutbildningens innehåll baseras på den kunskap som MFD tog fram 2025, sammanställt i rapporten *Brottsförebyggande arbete för barn och unga med funktionsnedsättning - En kunskapssammanställning om normbrytande beteende och kriminell rekrytering för barn och unga med funktionsnedsättning*.

MFD har också tagit fram ett stödmaterial för elever i anpassad grundskola. Det består av en kort film med tillhörande diskussionsunderlag och bildstöd för att förklara svåra begrepp och dilemman. Materialet ger elever konkreta verktyg för att förstå risker, hantera svåra situationer och söka stöd från vuxna. Det är utformat för att användas med ledning av en vuxen och kan anpassas till olika gruppers behov.

För att stödmaterialen ska passa de behov och erfarenheter som finns hos målgruppen barn i årskurs 6–9 som går i anpassad grundskola har MFD hållit samråd med civilsamhället och utarbetat materialet tillsammans med en referensgrupp med expertis inom området. MFD har också låtit utföra fokusgrupper och intervjuer med barn och unga som har funktionsnedsättningar och erfarenheter av normbrytande beteende eller kriminella miljöer.

MFD har också arbetat vidare med frågan om att integrera ett funktionshindersperspektiv i det brottsförebyggande arbetet för barn och unga. Myndigheten har låtit ta fram en nulägesbild som visar hur kommuner arbetar med frågan. Slutsatsen är att mycket få kommuner integrerar kunskap om behov hos barn och unga med funktionsnedsättning i det brottsförebyggande arbetet.

Därutöver beskriver nulägesbilden att det finns behov av vägledning om hur arbetet kan anpassas till målgruppens livsvillkor. Den ger också konkreta förslag till hur ett sådant stödmaterial kan utformas.

Slutligen föreslår MFD att myndigheten får i uppdrag att överföra webbutbildningen för yrkesverksamma till Brottsförebyggande rådet (Brå), som därmed även övertar förvaltningsansvaret. MFD föreslår också att Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) får i uppdrag att ta fram ett läromedel om rekrytering till kriminella miljöer för den anpassade gymnasieskolan, samt tar över det stödmaterial som MFD tagit fram för den anpassade grundskolan.

2. Inledning

2.1. Om uppdraget

I maj 2025 fick Myndigheten för delaktighet (MFD) ett nytt regeringsuppdrag.¹ Uppdraget var tudelat och innebar att ta fram och sprida stödmaterial om hur behov och förutsättningar hos barn och unga med funktionsnedsättning kan integreras i arbetet med att förebygga och motverka kriminellt beteende bland barn och unga. Målgruppen var relevanta aktörer, till exempel socialtjänsten, polisen och skolan.

Därutöver skulle MFD ta fram ett stödmaterial riktat till barn och unga med funktionsnedsättning som befinner sig i eller riskerar att hamna i kriminella miljöer.

I genomförandet av uppdraget skulle barns röster beaktas och samverkan skulle ske med civilsamhället, relevanta myndigheter och andra aktörer som samverkar kring barn och unga i kriminalitet.

Den här rapporten är slutredovisningen av detta uppdrag.

2.2. Tidigare arbete om att förebygga brott hos barn och unga med funktionsnedsättning

MFD har tidigare, i ett egeninitierat arbete 2025, sammanställt kunskap och belyst den särskilda sårbarhet som barn och unga med funktionsnedsättning har i relation till kriminalitet och rekrytering till kriminella miljöer.² MFD konstaterade då att det finns vissa funktionsnedsättningar som ökar risken för ett normbrytande beteende. Det handlar till exempel om att personer med trotsyndrom, adhd och lindrig intellektuell funktionsnedsättning, kan ha egenskaper som ökar risken att dras in i kriminalitet. Det kan exempelvis innebära att personer med dessa funktionsnedsättningar i högre grad än andra är impulsiva, orädda och har en oförmåga att läsa av personer och situationer.

---

¹ Regeringsbeslut S2025/00939, tillägg till Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende Myndigheten för delaktighet, 2025-05-08.

² Myndigheten för delaktighet (2025). *Brottsförebyggande arbete för barn och unga med funktionsnedsättning – En kunskapssammanställning om normbrytande beteende och kriminell rekrytering av barn och unga med funktionsnedsättning.*

Samtidigt visade kunskapssammanställningen att det inte räcker med att ta fasta på ett barns funktionsnedsättning för att förklara överrepresentationen i statistiken. Samhället behöver alltid se ett barns svårigheter i sitt sammanhang. Det finns en mängd andra riskfaktorer som barn och unga med funktionsnedsättning lever med i högre grad än andra unga. Det handlar exempelvis om sämre tillgång till meningsfulla fritidsaktiviteter, en ökad risk för utsatthet för våld och sämre familjeförhållanden.

MFD beskrev också att det finns skyddsfaktorer som minskar risken för att barn och unga med funktionsnedsättning utvecklar ett normbrytande beteende och förbättrar möjligheten att ta till sig av de insatser som samhället ger. Det kan exempelvis handla om tillgång till miljöer där den unge känner samhörighet och ges möjligheter att lyckas. Både skolan och strukturerade fritidsmiljöer kan utgöra skyddsfaktorer då de är organiserade på sätt som tillgodoser den unges behov.

Omgivningens förmåga att möta barnets behov är central för att främja skyddsfaktorer och undvika att risker uppstår. När miljön är otillgänglig och innehåller funktionshinder ökar risken för att barn utvecklar känslor av utanförskap och misslyckande, vilket i sin tur kan leda till ett normbrytande beteende.

MFD konstaterade också att det finns flera hinder i relation till de insatser som samhällets aktörer använder för att förebygga och motverka normbrytande beteende och kriminalitet hos barn och unga. Det kan handla om långa köer till barn- och ungdomspsykiatri eller att de insatser som erbjuds inte är anpassade för familjer där både barn och föräldrar har en funktionsnedsättning.

För att komma vidare i arbetet betonade MFD vikten av att ett funktionshinderspersion integreras i allt brottsförebyggande arbete. MFD beskrev också flera utvecklingsområden, bland annat att säkerställa att tidiga insatser för att behandla ett normbrytande beteende blir tillräckligt tidiga och att utveckla föräldraskapsstödet. Därutöver förespråkade MFD breda kunskapshöjande insatser.

3. Genomförande

3.1. Mål för arbetet

Målsättningarna för arbetet med regeringsuppdraget har varit att:

- MFD:s arbete ska bidra till att andra aktörer inom det brottsförebyggande området i högre utsträckning uppmärksammar, inkluderar och integrerar behoven och förutsättningarna hos barn och unga med olika funktionsnedsättningar i allt det brottsförebyggande arbetet.
- De stödmaterial som MFD tar fram bidrar till att stärka professionernas förmåga att upptäcka och möta barn och unga med funktionsnedsättning som riskerar att hamna i eller redan befinner sig i kriminella miljöer.
- Barn och unga med funktionsnedsättning ska bli bättre informerade om de risker som finns i förhållande till kriminalitet. Målet är också att bidra till att de blir mer resilienta mot negativ social påverkan.

Utifrån den tidsrymd som har givits uppdraget har MFD fokuserat på att leverera ett praktiskt användbart stöd till målgrupperna. Arbetet med uppdraget har i hög grad utgått från den kunskapssammanställning från 2025 som utgör grunden för myndighetens kunskap på området.³ Kompletterande studier har även gjorts i de fall där myndigheten har saknat tillräcklig kunskap för att kunna uppfylla uppdraget.

3.2. Arbetsprocess

Arbetet med stödmaterial har skett i en process som omfattar flera delar. Nedan beskrivs de olika delar av arbetet som tillsammans ledde fram till det material som MFD nu har publicerat.

3.2.1. Behov av mer kunskap

Då MFD tolkade uppdraget, stod det klart att myndigheten saknade kunskap om hur kommunerna arbetar med ett funktionshindersperspektiv inom ramen för det brottsförebyggande arbetet.

För att skapa ett material som på ett träffsäkert sätt kan integreras i kommunernas befintliga verksamhet behövde MFD mer kunskap. Kunskapsglappet handlade

---

³ Ibid.

bland annat om i vilken mån och på vilket sätt kommunerna redan arbetar utifrån de förutsättningar och behov som finns för barn och unga med funktionsnedsättning. Samtidigt framstod det som inte genomförbart att inom den givna tidsramen både undersöka detta och ta fram ett stödmaterial som baseras på sådan kunskap.

Myndigheten beslutade då att skapa stödmaterial utifrån den kunskap som myndigheten redan tagit fram. Parallellt med det arbetet gav MFD Stiftelsen Tryggare Sverige i uppdrag att ta fram en heltäckande bild av hur behov och förutsättningar hos barn och unga med funktionsnedsättning inkluderas i kommunernas brottsförebyggande arbete. Syftet var att skapa förutsättningar för att på ett kunskapsbaserat sätt kunna beskriva hur det kommunala brottsförebyggande arbetet kan förbättras utifrån ett funktionshinderspektiv och ta reda på vilket stöd som kommuner behöver.⁴

Stiftelsen Tryggare Sveriges arbete inkluderade en dokumentanalys av 246 kommuners lägesbilder och åtgärdsplaner, en enkätundersökning riktad till landets samtliga kommuner och en kvalitativ studie som omfattade 21 intervjuer med kommunföreträdare.

3.2.2. Behov av att förstå barnens och ungdomarnas perspektiv

För att få bättre kunskap om hur ett stödmaterial riktat till barn och unga med funktionsnedsättning kan bli funktionellt och träffsäkert, såg MFD ett behov av att involvera målgruppen.

MFD lät därför göra två studier som baserades på fokusgrupper och intervjuer med barn och unga med funktionsnedsättning. Den ena studien riktade sig till 18 barn mellan 13–15 år som bodde i ett utsatt område.⁵ Barnen värvades genom konsultens egna databaser och nätverk och urvalet baserades på ålder, kön, erfarenhet av negativ social påverkan och neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

---

⁴ Stiftelsen Tryggare Sverige, 2025. *Att integrera barn och unga med funktionsnedsättning i det brottsförebyggande arbetet – underlag till ett stödmaterial*. Opublicerad rapport utifrån en beställning av Myndigheten för delaktighet.

⁵ Barnen bodde i stadsdelarna Rågsved och Hagsätra i Stockholm.

Ett slumpmässigt klusterurval gjordes bland de barn som uppfyllde studiens kriterier.⁶

Den andra studien riktade sig till barn mellan 12–17 år som gick i anpassad grund- eller gymnasieskola. Totalt deltog tio barn och unga i samtalen. Sex av deltagarna rekryterades via sina skolor, två genom direkt kontakt med föräldrar och två genom verksamheter inom hem för vård eller boende (HVB). Flera av de deltagande barnen hade bevittnat eller på nära håll kommit i kontakt med kriminellt beteende. I denna studie intervjuades också några vuxna som hade en relation till dessa barn.⁷

De centrala frågeställningarna för båda studierna var:

- Hur vill barnen få information och stöd om svåra ämnen?
- Vilka kanaler, format och innehåll upplever barnen som intressanta och tillgängliga och vad påverkar deras vilja att ta emot information?
- Hur uppfattar barn risker, sårbarheter och vuxenvärldens förståelse?
- Vad identifierar barnen själva som risk- och skyddsfaktorer i familj, skola och fritid, och vad önskar de att vuxenvärlden skulle förstå bättre?

Dessa studier lämnades till MFD som underlagsrapporter och resultatet var betydelsefullt för de vägval som gjordes kring både form och innehåll.

Studien med barnen i anpassade skolformer visade att samtal om kriminalitet behöver ledas av vuxna som är tydliga, använder språk och exempel som passar barnets ålder och bakgrund och lyssnar med tålamod och respekt. De vill få stöd och information från vuxna som inger förtroende och trygghet. När samtal sker i

---

⁶ Juice studios (2025). *Risk och relation – unga röster om normbrytande beteende och rekrytering till kriminella miljöer*. Opublicerad rapport utifrån en beställning av Myndigheten för delaktighet. Diarienummer 2025/0274-4.

⁷ Navigera utveckling (2025). *Lyssna först, bli inte arg direkt – Samtal med barn och unga med lindrig intellektuell funktionsnedsättning om trygghet, våld och kriminell rekrytering*. Opublicerad rapport utifrån en beställning av Myndigheten för delaktighet. Diarienummer 2025/0274-3.

lugn och ro och barnet får tid att förstå och ställa frågor blir det lättare att ta till sig information om våld, risker och hur de kan få hjälp.

Att de vuxna aktivt följer upp samtal gör också att barn vågar prata eller be om hjälp. De vill möta vuxna som lyssnar färdigt, visar omtanke och återkommer efter samtalet. Barnen beskriver att det är avgörande att bli tagen på allvar och mötas utan ilska eller brådska när de berättar om något svårt.

De intervjuer som genomfördes med unga som har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar visade att det fanns en tydlig bild av hur information om kriminalitet ska utformas för att den ska vara relevant för dem. En stor majoritet sa att de ville få information via sociala medier och de allra flesta föredrog plattformen TikTok. Barnen önskade korta och spännande videor, gärna med humor, grafik och snabba klipp.

Barnen beskriver att de redan får mycket information om kriminalitet från sina föräldrar och att de vänder sig till dem när något känns svårt eller oroande. Det tyder på att barnen söker information och trygghet framför allt från vuxna som de har etablerade relationer till. Barnens önskan om digitalt och visuellt material ersätter därmed inte behovet av vuxna relationer. Ett digitalt stöd fungerar som ett komplement, medan föräldrarna och andra närstående vuxna fortsatt är barnens primära källa till stöd och vägledning. Samtidigt saknar vuxna ofta insyn i och förståelse för hur farliga de digitala miljöer som barnen rör sig i kan vara.

3.2.3. Samråd med civilsamhället och avgränsningar

En viktig del i uppdraget var att samråda med funktionshindersorganisationer och andra organisationer i civilsamhället som har kunskap om funktionsnedsättning och som arbetar inom det brottsförebyggande fältet. MFD träffade personer från Bris, Rädda barnen, Sverok, Attention och Riksförbundet FUB och diskuterade bland annat deras erfarenheter av brottsförebyggande stödmaterial som redan finns. Organisationerna gjorde värdefulla medskick om utformning, kanaler för spridning och risker för fallgropar. De var vägledande i framtagandet av stödmaterialet och hjälpte myndigheten i att se var behovet var som störst.

Ett medskick från organisationerna var att barn och unga med vissa typer av funktionsnedsättningar ibland betraktas som skyddade från kriminalitet. Det finns risk för en falsk trygghet utifrån att anpassad skolform i sig framstår som trygg, då det finns stöd från assistenter och att barn och unga ibland bor på boenden med personal.

Samtalet med civilsamhällesaktörerna ledde tidigt i processen till beslutet att den del av stödmaterialet som skulle riktas till barn och unga skulle fokuseras och

anpassas till barn med lindrig intellektuell funktionsnedsättning. Efter diskussion om valet av målgrupp beslutade MFD att rikta sig till den anpassade grundskolan. Det var ett strategiskt beslut utifrån samtalet i samrådet för att nå en målgrupp där stödmaterial saknades. Valet att fokusera på grundskolenivå istället för gymnasienivå togs utifrån vikten av att nå målgruppen tidigt, för att kunna skapa förutsättningar att arbeta brottsförebyggande och utveckla resiliens hos barn och unga.

3.2.4. Expertis genom referensgrupp

För att ytterligare förbättra träffsäkerheten i stödmaterial satte MFD ihop en referensgrupp som kunde hjälpa till med att hitta rätt form, innehåll och tonalitet. Referensgruppen bestod av olika sakkunniga personer och yrkesverksamma från anpassade grund- och gymnasieskolor, Polismyndigheten, Stockholm Stad, Polismuseet samt Navigera Utveckling och Riksförbundet FUB. Deltagarna har under möten och i löpande dialog kommenterat och haft synpunkter på manus och utformning av stödmaterial till anpassad grundskola. Tillsammans har scenarier, dialog, bildspråk, budskap och utformning skapats, reviderats och accepterats.

Diskussionerna har bland annat lett till beslut om att använda film som format, undvika ett för skrämmande bildspråk samt att ta fram en variant av stödmaterial som kan användas i grupp med en vuxen. En annan viktig aspekt var att materialet till eleverna inte bara skulle fokusera på information utan även på att bygga resiliens. Målet var att ge konkreta verktyg för hur de kan förstå olika situationer, sätta gränser, säga nej och söka stöd hos vuxna.

En annan viktig dimension för samtalen med referensgruppen var hur materialet skulle ta sig an jämställdhetsperspektivet. Avvägningar har gjorts kring representation av både tjejer och killar i materialet och behov som är kopplade till krav på tydlighet utifrån att målgruppen har en intellektuell funktionsnedsättning. Det var exempelvis inte möjligt att ha flera huvudpersoner i filmen och eftersom killar förekommer oftare än tjejer i kriminella sammanhang, valdes en manlig huvudrollsinnehavare. Tjejer förekommer dock i andra roller som också visar på normbrytande beteende.

Webbutbildningen till yrkesverksamma bygger direkt på den kunskapssammanställning som MFD gjorde under 2024–2025. Där var barn, föräldrar och civilsamhället involverade i framtagandet på ett flertal olika sätt.⁸

---

⁸ Underlaget till kunskapssammanställningen omfattade bland annat erfarenhets- och behovsinhämtning från storstadskommuner och civilsamhälle, en kvalitativ

Referensgruppen och civilsamhällets inspel har dock haft direkt inverkan på webbutbildningen, bland annat genom inriktningen på de fallstudier som har tagits fram. Även underlag från Stiftelsen Tryggare Sveriges arbete har haft betydelse för webbutbildningens utformning.

3.2.5. Myndighetssamverkan

För att arbetet med att komma åt rekryteringen till kriminella miljöer ska lyckas behöver samhällets institutioner samarbeta. I kunskapssammanställningen från 2025 beskrev MFD vikten av att få in ett funktionshindersperspektiv i det brottsförebyggande arbetet. Brå har, tillsammans med Polismyndigheten, en central roll i kunskapsutvecklingen inom det kriminalpolitiska området och i att främja brottsförebyggande arbete. Under genomförandet av uppdraget har MFD därför haft en löpande kontakt med Brå för att diskutera gemensamma frågeställningar och hur området långsiktigt kan utvecklas för att bättre inkludera ett funktionshindersperspektiv.

MFD har också löpande träffat och fört dialog med Socialstyrelsen utifrån deras centrala roll för arbetet med samverkan kring barn och unga i organiserad brottslighet, den så kallade Bob-strukturen.⁹ Under genomförandet av uppdraget har MFD ingått i den arbetsgrupp till Bob-strukturen som arbetat särskilt med funktionshindersfrågor.

Socialstyrelsen har även andra uppdrag som rör brottsförebyggande arbete och samverkan i uppdraget har möjliggjort samarbete mellan MFD och Socialstyrelsen i utåtriktat arbete. Det handlar exempelvis om gemensamma seminarier och medverkan tillsammans på konferenser.

---

intervjustudie med förskole- och skolpersonal i socioekonomiskt utsatta områden. Därutöver gjordes en fokusgruppsstudie med unga vuxna med och utan neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och erfarenheter av normbrytande beteende.

⁹ Bob-strukturen är en nationell, regional och lokal samverkansstruktur som syftar till att skydda barn och unga att dras in i organiserad brottslighet. Se mer information om Bob-strukturen på Kunskapsguiden: <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/barn-och-unga/barn-och-unga-som-begar-brott/barn-i-organiserad-brottslighet/>

4. Resultat

MFD har producerat olika typer av resultat inom ramen för regeringsuppdraget. I april 2026 lanserade MFD de två framtagna stödmaterialet, en webbutbildning till yrkesverksamma och ett utbildningsmaterial till barn och unga i anpassad grundskola. Därutöver har myndigheten fått ökad kunskap om hur behov och förutsättningar för barn och unga med funktionsnedsättning kan integreras i det nationella stödet för brottsförebyggande arbete. Dessa resultat presenteras nedan.

4.1. Stödmaterialets innehåll

4.1.1. Webbutbildning

MFD har tagit fram webbutbildningen ”När vi inte ser, kan vi inte skydda” som ska fungera som en bred kunskaphöjande bas och ha en låg tröskel för att användas. Syftet är att stärka det brottsförebyggande arbetet och att fler uppmärksammar och inkluderar de särskilda behov som finns hos barn och unga med olika funktionsnedsättningar.

Efter genomförandet av utbildningen ska deltagarna ha ökat sin förmåga att identifiera risker, upptäcka utsatthet och bemöta barn och unga med funktionsnedsättning som befinner sig i, eller riskerar att dras in i, kriminella miljöer. Målgruppen är yrkesverksamma inom myndigheter, regioner och kommuner som möter barn och unga, exempelvis inom socialtjänst, skola och polis.

I utbildningen varvas grundläggande fakta i form av faktarutor, utfällbara informationskort, punktlister, beskrivande filmer, fördjupande fallbeskrivningar med diskussionsfrågor, användbara sammanfattningar, reflektionsfrågor och en utskrivbar att-tänka-på-lista.

Webbutbildningen fördelas på fyra kapitel med rubrikerna:

- Kriminalitet som ett växande samhällsproblem.
- Vad behöver vi veta för att kunna se och förebygga?
- Vad kan hända om vi inte ser och agerar?
- Hur bryter vi utvecklingen?

Webbutbildningen är utformad för att enskilda ska kunna göra den på egen hand. Det tar cirka en timme att gå igenom kursen men den kan också delas upp på flera tillfällen om man önskar. Denna inbyggda flexibilitet syftar till att kursen ska vara möjlig att använda av många aktörer och inte utesluta några yrkesgrupper. Den

ska också kunna utgöra en grund för diskussion på arbetsplatsträffar eller utbildningar där filmer och fallbeskrivningar kan användas efter behov.

Hela utbildningen avslutas med en utvärdering och uppmaning att ta arbetet vidare in i sin organisation.

Webbutbildningen finns på MFD:s webbplats. Den är öppen för alla och är kostnadsfri.¹⁰

4.1.2. Film och diskussionsmaterial till anpassad grundskola

MFD har också tagit fram filmen ”Det är lätt att bli lurad” med ett tillhörande diskussionsmaterial som riktar sig direkt till barn i anpassad grundskola, med fokus på årskurserna 6–9.

Filmen är fyra minuter lång och anpassad till målgruppen genom ett extra lugnt tempo, tydlig struktur, en scen och situation i taget, upprepningar och en avvägd nivå av verklighetsanknytning som kan uppfattas som lagom skrämmande.

Till filmen finns en handledning för personal som kan användas i både skola och fritidsverksamhet. Handledningen innehåller instruktioner och övningar samt förslag på upplägg av lektioner. Därutöver inkluderar den ett antal bildstöd som kan användas för att förklara filmen och de begrepp som används. Syftet med filmen och övningarna är att eleverna ska få kunskap om vad brott kan vara, hur man kan bli rekryterad till att utföra brott, men också hur man kan säga nej.

Eleverna ska kunna diskutera och reflektera över vad som sker i filmen och hur de kan agera. Det finns frågor som stöd för att reflektera över till exempel vad som menas med att bli lurad och hur kan man veta att någon ljuger. Eleverna får tänka igenom olika dilemman, prata om möjliga lösningar och sätta sig in i situationer med stöd av budskapen i materialet. De får också möjlighet att träna på samtal och på att ge och ta plats.

Stödmaterialet är utformat för att användas vid två tillfällen och kunna fungera flexibelt med de övningar som passar gruppens behov och mognad. Allt material kan antingen skrivas ut eller användas digitalt.¹¹

---

¹⁰ Webbutbildningen finns att tillgå här: <https://www.mfd.se/samhallsomraden/brott-och-utsatthet/kriminalitet-bland-barn-och-unga/utbildning-nar-vi-inte-ser-kan-vi-inte-skydda/>

¹¹ Stödmaterialet finns här: <https://www.mfd.se/samhallsomraden/brott-och-utsatthet/kriminalitet-bland-barn-och-unga/lararhandledning-det-ar-latt-att-bli-lurad/>

4.2. Mer kunskap om kommuners behov av stöd

Det arbete som Stiftelsen Tryggare Sverige har genomfört har resulterat i en nulägesbild av i vilken grad barn och unga med funktionsnedsättning integreras i det brottsförebyggande arbetet.¹² Underlaget visar att målgruppen sällan inkluderas i kommunernas brottsförebyggande arbete på ett meningsfullt sätt, endast nio kommuner har mer utvecklade resonemang utifrån ett funktionshindersperspektiv som omfattar barn och unga.¹³ Detta gäller både på strategisk nivå – i lägesbilder och åtgärdsplaner – och i kommunernas operativa brottsförebyggande arbete.

En slutsats av arbetet är att kommunernas kunskap om den särskilda sårbarhet och de behov som finns hos barn och unga med funktionsnedsättning är låg. Genomgången av befintligt stöd på nationell nivå, visar att tre centrala kunskapsfält existerar var för sig: brottsförebyggande metoder, kunskap om funktionsnedsättning samt kunskap om målgruppens ökade risker. Professionerna som har kunskap på dessa områden möts sällan för att tillsammans förebygga och hantera utmaningar som rör barn och unga med funktionsnedsättning som uppvisar ett normbrytande beteende. Utan en gemensam kunskap om målgruppens ökade risk för kriminalitet riskerar problematiken att förbli osynlig och svagt integrerad i brottsförebyggande ramverk.

Det är också tydligt att aktörer som är centrala för samverkan kring barn med funktionsnedsättning, såsom anpassad grund- och gymnasieskola, elevhälsa och

---

¹² Stiftelsen Tryggare Sverige (2025). *Att integrera barn och unga med funktionsnedsättning i det brottsförebyggande arbetet – underlag till ett stödmaterial*. Opublicerad rapport utifrån en beställning av Myndigheten för delaktighet.

¹³ Underlag i form av lägesbilder och åtgärdsplaner från 246 av 290 kommuner har granskats. Underlagen har kategoriserats utifrån en kvalitativ femgradig bedömningsskala. Resultatet visar att 149 kommuner inte berör målgruppen barn och unga med funktionsnedsättning. I 46 kommuner bedöms målgruppen förekomma i låg grad, i 42 kommuner i viss grad, i sju kommuner i högre grad och i två kommuner är målgruppen barn och unga med funktionsnedsättning särskilt framträdande. Gemensamt för de sista två kategorierna är att de har analyserat problematik som rör barn och unga med funktionsnedsättning eller givit konkreta åtgärdsförslag för målgruppen.

habilitering oftast saknas i befintliga samverkansmodeller (till exempel SSPF¹⁴ och lokala brottsförebyggande råd).

Den enkätundersökning som Stiftelsen Tryggare Sverige gjorde visar att mindre än en fjärdedel av de svarande kommunerna bedömer att målgruppen barn och unga med funktionsnedsättning är tillräckligt integrerad i kommunernas lägesbilder och åtgärdsplaner. Kommunerna uppger i hög grad att de kan anpassa brottsförebyggande insatser efter målgruppens särskilda behov men fritextsvaren visar att anpassningen sker ad hoc inom befintliga strukturer, till exempel LSS eller anpassad skola, snarare än utifrån en strukturerad brottsförebyggande modell.¹⁵

Underlaget som Stiftelsen Tryggare Sverige har tagit fram ger även konkreta förslag till hur ett stödmaterial kan utformas och vilka delar det kan innehålla. Kommunerna efterfrågar framför allt ett praktiskt, användbart stöd som kan tillämpas direkt i verksamheten, exempelvis anpassningsstöd, diskussionsunderlag, checklistor och riktade utbildningar. Ett stöd till kommunerna behöver också visa hur ett funktionshindersperspektiv kan inkluderas i styrdokument i det ordinarie brottsförebyggande området för att inte bli ett sidospår.

4.3. Spridningsinsatser

Under arbetet med uppdraget har MFD blivit kontaktade av ett stort antal aktörer med förfrågningar om föreläsningar. Ett flertal föreläsningar om brottsförebyggande arbete för barn och unga med funktionsnedsättning är genomförda och myndigheten har ytterligare ett tiotal föreläsningar inbokade. Stödmaterial som tagits fram inom ramen för detta uppdrag inkluderas som en naturlig och praktisk del i de föreläsningskoncept som myndigheten använder.

---

¹⁴ SSPF är en samverkansform för att förebygga att barn och unga begår brott. Inom SSPF samverkar skola, socialtjänst, polis och fritidssektor. Mer information finns på Brå:s webbplats: <https://bra.se/kunskapsstod/metodstod-och-verktyg/sociala-insatsgrupper-sig-och-sspf>

¹⁵ Enkätundersökningen riktades till samtliga kommuner i Sverige, den besvarades av 97 kommuner och hade därmed en svarsfrekvens på 34%. Enkäten samlade in kunskap om kommunernas erfarenheter, arbetssätt och vilka utvecklings- och stödbehov som kommunerna har identifierat för att inkludera barn och unga med funktionsnedsättning i det brottsförebyggande arbetet.

MFD kommer att fortsätta sprida kunskap om området löpande. Myndigheten bygger successivt på med kunskap utifrån de utvecklingsfrågor som bedrivs, både i relation till det brottsförebyggande området men också i relation till närliggande arbetsområden som rör funktionshindersperspektiv i frågor om våld och rättsväsendet som helhet.

En viktig del av arbetet handlar om att samarbeta med de myndigheter som har direkt tillgång till de målgrupper som MFD vill nå. Det handlar bland annat om Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten när det rör utbildningsmaterialet för barn och unga i anpassad skolform. Webbutbildningen sprids särskilt med hjälp av Socialstyrelsen, Brå, länsstyrelserna och på relevanta konferenser såsom Barnrättsdagarna och MR-dagarna. Målet är att nå aktörer i befintliga samverkansstrukturer för barn och unga i kriminalitet.

5. Reflektioner, slutsatser och förslag

MFD:s tidigare kunskapssammanställning visade att det finns utmaningar i hur samhället kan förebygga och hantera kriminalitet i målgruppen barn och unga med funktionsnedsättning. Det beror delvis på generella hinder som kan drabba alla barn och unga, till exempel långa väntetider till beviljade insatser. Det finns även en brist på kunskap och kompetens i olika delar av samhället i att möta och tillgodose barns, ungas och vårdnadshavares behov i förhållande till deras funktionsförmågor.

Arbetet med det här regeringsuppdraget har ytterligare tydliggjort behovet av en bred kunskaphöjning vad gäller den särskilda sårbarhet och utsatthet som barn och unga med funktionsnedsättning har. Det stödmaterial som MFD har tagit fram är efterfrågat hos samhällets olika aktörer och kommer förhoppningsvis att bidra till att höja kunskapen hos yrkesverksamma som möter barn och unga och hos barn och unga själva. Arbetet har dock visat att det fortfarande finns viktiga utvecklingsområden.

Nedan lämnar MFD två förslag till hur arbetet kan vidareutvecklas. Därutöver lyfter myndigheten några reflektioner som framträtt särskilt tydligt under arbetsprocessen.

5.1. Förbättra förutsättningarna för webbutbildningens genomslag

För att förebygga och motverka att barn och unga hamnar i kriminalitet krävs ett brett och mer omfattande arbete än det som genomförts i arbetet med detta regeringsuppdrag. Funktionshindersperspektivet måste vara en självklar del av det brottsförebyggande arbetet hos relevanta samhällsaktörer.

Brottsförebyggande rådet har flera viktiga uppdrag som går i linje med det arbete som Myndigheten för delaktighet bedrivit inom det brottsförebyggande fältet. Under våren 2026 har samarbetet mellan MFD och Brå intensifierats genom flera inbjudningar till dialog, deltagande i referensgrupper och till bilaterala samtal för arbetet med olika uppdrag.¹⁶ MFD ser goda förutsättningar för att myndigheternas kompetensområden fortsätter att utvecklas tillsammans.

---

¹⁶ Exempelvis möten mellan MFD och Brå:s enhet för Utveckling av brottsförebyggande arbete. Andra inplanerade möten mellan enheter på Brå och MFD rör bland annat

MFD anser att Brå:s utvecklingsarbete av det nationella, regionala och lokala brottsförebyggande stödet är ytterligare ett område som kan omfattas av samarbetet.¹⁷ Ett viktigt steg för att aktörer på det brottsförebyggande området ska nås av kunskap om de särskilda förutsättningar och behov som finns hos barn och unga med funktionsnedsättning, är att de hittar och tar del av det stödmaterial som MFD tagit fram. Eftersom Brå är den aktör som offentlig sektor främst söker brottsförebyggande kunskap hos, kan myndigheten ha en central roll i spridningen av stödmaterial.

MFD:s förslag:

MFD föreslår att myndigheten får i uppdrag att föra över den framtagna webbutbildningen för yrkesverksamma, till Brå. MFD föreslår även att förvaltningsansvaret för webbutbildningen tas över av Brå i samband med överföringen.

5.2. Behov av läromedel till anpassad gymnasieskola

De barn som intervjuats i MFD:s arbete med detta uppdrag har visat ett stort intresse för att prata om våld, kriminalitet och vilket stöd de behöver när de ställs inför svåra situationer. Det har också blivit tydligt att de flesta är ovana att prata om sådant. Barnen uttrycker ett tydligt behov av att vuxna vågar prata om dessa frågor. De får på olika sätt stora mängder information från omgivningen, och samtal med trygga vuxna kan hjälpa dem att sortera, förstå och reflektera.¹⁸

Under arbetet med att ta fram stödmaterial riktat till barn och unga med funktionsnedsättning blev det tydligt att MFD inte hade möjlighet att tillgodose

---

följande uppdrag: Regeringsbeslut (2025-12-18) Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Brottsförebyggande rådet. Uppdrag om att undersöka förutsättningarna för att genomföra en studie om utsatthet för och delaktighet i brott bland elever i anpassad skola. Ju2025/00269. Även regeringsbeslut (2025-01-23). Uppdrag till Brottsförebyggande rådet om hur kriminella nätverk rekryterar barn och unga i digitala miljöer. Ju2025/00155.

¹⁷ Regeringsbeslut (2025-08-28). Uppdrag om att fortsätta utveckla det nationella och regionala stödet i det brottsförebyggande arbetet. Ju2025/01724.

¹⁸ Navigera utveckling (2025). *Lyssna först, bli inte arg direkt – Samtal med barn och unga med lindrig intellektuell funktionsnedsättning om trygghet, våld och kriminell rekrytering*. Opublicerad rapport utifrån en beställning av Myndigheten för delaktighet. Diarienummer 2025/0274–3.

alla behov som finns för att ge barn kunskap om rekrytering till kriminella miljöer. En målgrupp som vid upprepade tillfällen aktualiserades var den lite äldre gruppen av barn och unga med lindrig intellektuell funktionsnedsättning.

Det material som tagits fram är utformat för yngre barn och en aspekt handlar om att skådespelarna i filmen är i högstadieåldern. Det gör att innehållet riskerar att upplevas som barnligt eller förenklat för äldre barn. Samtidigt kvarstår behovet av ett material som ger tydlighet och konkretion. Att utveckla material som kombinerar tillgänglighet med igenkänning för unga med lindrig intellektuell funktionsnedsättning i gymnasieåldern är därför en viktig aspekt av ett framtida arbete. Ett sådant material behöver också i högre grad ta hänsyn till hur äldre tonåringars liv, intressen och sociala relationer kan se ut.

MFD:s förslag:

MFD föreslår att SPSM får i uppdrag att ta fram ett läromedel till den anpassade gymnasieskolan. Syftet ska vara att främja samtal, reflektion och bygga resiliens för att hindra att unga med lindrig intellektuell funktionsnedsättning dras in i kriminella miljöer. MFD föreslår även att SPSM övertar och förvaltar stödmaterialet för den anpassade grundskolan som MFD tagit fram inom ramen för detta uppdrag. Vid ett övertagande kan MFD bistå i arbetet.

5.3. Övriga reflektioner

De intervjustudier som MFD har gjort inom ramen för uppdraget har lett till viktiga kunskaper. Det handlar, som tidigare beskrivits, om hur stöd för att motverka kriminalitet bör utformas, men också om vad som får barnen att begå kriminella handlingar. Att bli kriminell beskrivs inte som ett medvetet val, utan processen från att bli kontaktad digitalt till att befinna sig i kriminalitet kan ske mycket snabbt.

Barnen i studien har en insikt om vad som driver riskbeteenden och beskriver kriminalitet som något som växer fram ur ekonomiska motiv. Det kan också handla om en vilja att känna grupptillhörighet och göra som sina kompisar.

Samtidigt beskriver barnen att det är föräldrarnas besvikelse som är den starkaste kraften för att hålla dem borta från risker och destruktiva val. Relationen till föräldrar och de vuxna som står dem närmast, är vad som skyddar barnen allra mest från att hamna i kriminalitet. En förtroendefull relation mellan föräldrar och barn är därför central i ett brottsförebyggande arbete.

Flera barn beskriver dock samtidigt hur deras föräldrar, och vuxna generellt, inte lyssnar på dem ordentligt, inte förstår dem och inte alltid tror på deras

upplevelser. När föräldrar eller lärare bemöter barn med tillit och tar deras perspektiv på allvar, beskriver barnen en ökad vilja att kommunicera och ta emot stöd. När vuxna i stället reagerar med ilska, misstro, straff eller hård kontroll, stängs kommunikationen av.¹⁹ Därför behövs satsningar som hjälper föräldrar med egen komplex problematik att hitta strategier för att komma bort från auktoritära uppfostringsmetoder till förmån för ett mer relationsstärkande föräldraskap.

MFD anser därför att det fortsatta brottsförebyggande arbetet behöver fokusera mer på föräldraskapsstärkande insatser. För att föräldrar till barn och unga med funktionsnedsättning ska få det stöd som behövs krävs att befintliga föräldraskapsstöd kan anpassas utifrån funktionsförmåga och tillgodose komplexa behov. Det kan till exempel handla om föräldrar som har låg kunskap om och tillit till svenska myndigheter samtidigt som de har egna funktionsnedsättningar.

MFD ser det som glädjande att flera myndigheter nyligen har fått uppdrag som är i linje med sådana behov.²⁰ Det är också positivt att funktionshindersperspektivet är utskrivet i uppdragen och det är MFD:s förhoppning att den aspekten av uppdragen följs upp på ett systematiskt sätt.

MFD vill också peka på vikten av att ha en direkt kontakt med barn i liknande uppdrag. Barnen är experter på sin egen situation och vuxenvärlden behöver vara lyhörd inför barnens förståelse för omvärlden. Utan att barnens röster kommer fram blir det svårt att förstå utgångspunkter och hitta argument som barnen kan ta till sig av.

Arbetet med detta uppdrag har dock visat att det kan vara svårt att nå ut till rätt målgrupp och få tillgång till barnens erfarenheter. För barn med intellektuell funktionsnedsättning har det handlat om att de vuxna som finns närmast barnen har haft ont om tid för att förmedla kontakt och skapa möjligheter för barnen att delta. Det har också handlat om en oro för att barnen skulle bli ledsna eller skadas

---

¹⁹ Juice studios (2025). *Risk och relation – unga röster om normbrytande beteende och rekrytering till kriminella miljöer*. Opublicerad rapport utifrån en beställning av Myndigheten för delaktighet. Diarienummer 2025/0274–4.

²⁰ Här avser MFD till exempel Regeringsbeslut S2026/00517 Uppdrag till Socialstyrelsen och Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd att utreda insatser i form av praktiskt stöd till föräldrar och vårdnadshavare när föräldraförmågan behöver stärkas. Även Regeringsbeslut S2026/00147 Uppdrag att kartlägga nyttjandegraden inom barnhälsovården är av vikt för det fortsatta arbetet.

av att prata om kriminalitet. Sådana resonemang gör barnen värnlösa om de ställs inför situationer där kriminella på ett cyniskt sätt utnyttjar deras okunskap.

5.4. Slutord

Arbetet med att förebygga och motverka att barn och unga med funktionsnedsättning involveras i kriminalitet är angeläget. Under arbetet med uppdraget har det kommit fler signaler om att kriminella aktivt söker upp anpassade skolor och verksamheter där personer med funktionsnedsättning befinner sig. Socialstyrelsen har nyligen bekräftat att rekrytering av personer med LSS-insatser till kriminella nätverk förekommer, men kommunerna har samtidigt visat på en stor osäkerhet om hur vanligt det är.²¹

Sådana företeelser hade troligen varit lättare att uppfatta om funktionshindersperspektivet varit integrerat i det kommunala brottsförebyggande arbetet. Alla samhällsaktörer som arbetar med att förebygga brott behöver samordna och dra nytta av det arbete som utförs. På så sätt kan vi nå ut bredare och få större effekt. Den kunskap som MFD har tagit fram på området behöver nyttjas i det viktiga arbete som andra aktörer utför.

---

²¹ Socialstyrelsen (2026). *Rekrytering av personer med LSS-insatser till kriminella nätverk - Kartläggning.*

6. Referenser

Juice studios (2025). *Risk och relation – unga röster om normbrytande beteende och rekrytering till kriminella miljöer*. Opublicerad rapport utifrån en beställning av Myndigheten för delaktighet. Diarienummer 2025/0274–4.

Myndigheten för delaktighet (2025). *Brottsförebyggande arbete för barn och unga med funktionsnedsättning – En kunskapsammansättning om normbrytande beteende och kriminell rekrytering av barn och unga med funktionsnedsättning*.

Navigera utveckling (2025). *Lyssna först, bli inte arg direkt – Samtal med barn och unga med lindrig intellektuell funktionsnedsättning om trygghet, våld och kriminell rekrytering*. Opublicerad rapport utifrån en beställning av Myndigheten för delaktighet. Diarienummer 2025/0274–3.

Regeringsbeslut (2025-01-23). Uppdrag till Brottsförebyggande rådet om hur kriminella nätverk rekryter barn och unga i digitala miljöer. Ju2025/00155.

Regeringsbeslut (2025-05-08), tillägg till Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende Myndigheten för delaktighet. S2025/00939.

Regeringsbeslut (2025-08-28). Uppdrag om att fortsätta utveckla det nationella och regionala stödet i det brottsförebyggande arbetet. Ju2025/01724.

Regeringsbeslut (2026-01-29). Uppdrag att kartlägga nyttjandegraden inom barnhälsovården. S2026/00147.

Regeringsbeslut (2026-03-12). Uppdrag till Socialstyrelsen och Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd att utreda insatser i form av praktiskt stöd till föräldrar och vårdnadshavare när föräldraförmågan behöver stärkas. S2026/00517.

Regeringsbeslut (2025-12-18). Regleringsbrev för budgetåret 2026 avseende Brottsförebyggande rådet. Ju2025/00269.

Socialstyrelsen (2026). *Rekrytering av personer med LSS-insatser till kriminella nätverk - Kartläggning*.

Stiftelsen Tryggare Sverige (2025). *Att integrera barn och unga med funktionsnedsättning i det brottsförebyggande arbetet – underlag till ett stödmaterial*. Opublicerad rapport utifrån en beställning av Myndigheten för delaktighet. Diarienummer 2025/0274–8.

6.1. Websidor

<https://bra.se/kunskapsstod/metodstod-och-verktyg/sociala-insatsgrupper-sig-och-sspf>
hämtad 2026-04-13

<https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/barn-och-unga/barn-och-unga-som-begar-brott/barn-i-organiserad-brottslighet/> hämtad 2026-04-13

<https://www.mfd.se/samhallsomraden/brott-och-utsatthet/kriminalitet-bland-barn-och-unga/utbildning-nar-vi-inte-ser-kan-vi-inte-skydda/>

<https://www.mfd.se/samhallsomraden/brott-och-utsatthet/kriminalitet-bland-barn-och-unga/lararhandledning-det-ar-latt-att-bli-lurad/>